

1.- INDICE		PAXINA
1	CONTEXTO	2
	Características do centro e do alumnado.	
	Obxectivos adaptados ao contexto	
2	SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN	6
	Secuenciación e temporalización dos contidos por bloques de contido	
3	RELACION PARA CADA BLOQUE	10
	Contidos, criterios de avaliación, competencias clave e estándares	
4	METODOLOXÍA DIDÁCTICA	23
	Estratexias metodolóxicas	
	Outras decisións metodolóxicas: agrupamentos, tempos, espazos, materias, recursos	
5	AVALIACIÓN	25
	Avaliación inicial	
	Avaliación continua	
	Avaliación final	
	Avaliación extraordinaria	
	Materias pendentes de cursos anteriores	
6	OUTRAS AVALIACION	26
	Avaliación do proceso de ensino e da práctica docente	
	Avaliación da programación didáctica	
7	ATENCIÓN Á DIVERSIDADE	28
	Medidas ordinarias: Organizativas	
	Medidas ordinarias: Curriculares	
	Medidas extraordinarias: Organizativas	
	Medidas extraordinarias: Curriculares	
8	ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES	30
	Referencia ás actividades complementarias e extraescolares recollidas na PXA.	
9	DATOS DO DEPARTAMENTO	30
10	ACCIONS PREVISTAS DE ACORDO CO PROXECTO LECTOR	30
11	ACCIONES PREVISTAS DE ACORDO CO PLAN DE INTEGRACIÓN DAS TICS	31

**PROGRAMACION DO DEPARTAMENTO DE FISICA E
QUIMICA PARA O CURSO 2017-2018**

1.- CONTEXTO

1.1- Contexto do centro

* Características do centro:

O CPI de Xanceda é un centro rural ubicado no Concello de Mesía, cun total de 170 alumnos matriculados no curso 2017/2018. Impártense as ensinanzas de Educación Infantil, Educación Primaria e Educación Secundaria Obrigatoria.

Ao CPI de Xanceda están adscritas dúas Escolas Unitarias: Olas e Visantofña, das que o alumnado se incorpora ao centro en 3º de Primaria.

Debido ao baixo número de alumnado, hai un grupo de cada curso. O maior número de alumnos por grupo é de 23, o que favorece unha maior atención ás necesidades do alumnado.

* Características do alumnado:

- A lingua materna dominante é o galego.
- En xeral, necesitan ser guiados na organización e na análise da propia aprendizaxe.
- Gústalles aprender mediante cancións e actividades lúdicas.
- Prefiren as sesións de carácter oral.
- Cústalles organizarse para traballar de forma cooperativa na aula.
- Á maioría non lle gusta ler na casa.
- Resulta difícil espertar a curiosidade dalgúns alumnos.
- Non hai alumnado con Necesidades Educativas Especiais.

1.2.- Obxectivos (adaptados ao contexto do centro e do alumnado):

O obxectivo desta programación, coherente cos currículos oficiais e cos documentos do CPI de Xanceda, é formular os aspectos indispensables para que o alumnado acade ao final do curso correspondente as competencias básicas que lle permitan desenvolverse nos seguintes niveis, sempre atendendo ás súas características e necesidades particulares e traballando, en cada unidade didáctica, as destrezas ou habilidades lingüísticas.

A programación ten un carácter flexible e aberto, podendo ser adaptada ás necesidades que se presenten nas aulas, polo que é susceptible de modificacións.

a) Asumir responsabelmente os seus deberes, coñecer e exercer os seus dereitos no respecto aos demais, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e grupos, exercitarse no diálogo afianzando os dereitos humanos e a igualdade

de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.

b) Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.

c) Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.

d) Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións cos demais, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo, os comportamentos sexistas e resolver pacificamente os conflitos.

e) Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información para, con sentido crítico, adquirir novos coñecementos. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e da comunicación.

f) Concibir o coñecemento científico como un saber integrado, que se estrutura en distintas disciplinas, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas nos diversos campos do coñecemento e da experiencia.

g) Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.

h) Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua castelá e, se a houber, na lingua cooficial da Comunidade Autónoma, textos e mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, a lectura e o estudo da literatura.

i) Comprender e expresarse nunha ou máis linguas estranxeiras de maneira apropiada.

j) Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia, propias e alleas, así como o patrimonio artístico e cultural.

Obxectivos da materia de Física y Química

Tendo en conta as características propias da área, xunto coas da etapa e do alumnado, propoñemos os seguintes obxectivos para a área de Ciencias:

- Formar o alumnado no coñecemento e na aplicación do método científico.
- Comprender e expresar mensaxes científicas empregando a linguaxe oral e escrita con propiedade, así como outros sistemas de notación e de representación, como diagramas, gráficas, táboas, etc.
- Interpretar cientificamente os principais fenómenos naturais, así como as súas aplicacións tecnolóxicas, empregando as leis e conceptos das Ciencias da Natureza.

- Aplicar estratexias persoais, coherentes cos procedementos da ciencia, na resolución de problemas.
- Participar na planificación e realización en equipo de actividades científicas, avaliando as achegas propias e alleas en función dos obxectivos seleccionados, cunha actitude flexible e colaboradora e asumindo responsabilidades no desenvolvemento do proceso.
- Empregar de forma autónoma diferentes fontes de información, incluídas as novas tecnoloxías da información e da comunicación, adoptando unha actitude crítica sobre cuestións científicas e tecnolóxicas.
- Adquirir e empregar os coñecementos sobre o corpo humano para desenvolver e afianzar hábitos de coidado e saúde corporal que propicien un clima individual e social san, así como unha actitude crítica fronte do consumo de drogas.
- Aplicar os coñecementos científicos para analizar os mecanismos que rexen o funcionamento do medio natural, valorándoo, estudando a repercusión que sobre el teñen as actividades humanas e participando na súa conservación e mellora.
- Recoñecer e apreciar as achegas da ciencia para a mellora das condicións de vida dos seres humanos e valorar a importancia da formación científica.
- Entender o coñecemento científico como algo integrado, que se compartimenta en distintas disciplinas para afondar nos diferentes aspectos da realidade e como un proceso de construción ligado ás necesidades da sociedade en cada momento histórico e sometido a unha evolución e a unha revisión continua.
- Adquirir unha actitude crítica e fundamentada fronte aos grandes problemas que hoxe suscitan as relacións entre ciencia e sociedade.
- Coñecer e valorar o noso patrimonio natural, especialmente o de Galicia, as súas características e os elementos que o integran.

Obxectivos da materia de Ciencias aplicadas a actividade profesional

A ensinanza de esta materia nesta etapa terá como finalidade o desenrolo das seguintes capacidades:

1. Coñecer a organización dun laboratorio así como as técnicas de traballo máis habituais nel, sabendo seleccionar o material específico máis adecuado para cada unha delas.
2. Traballar no laboratorio coñecendo e respectando as normas de seguridade e hixiene, utilizando os equipos de protección necesarios en cada caso.

3. Aplicar, en casos prácticos, as técnicas básicas de laboratorio, adquirindo e desenrolando bos hábitos de traballo individual e en equipo e comunicando de forma adecuada os resultados.
4. Aplicar métodos de observación, recollida de datos, análise e extracción de conclusións baseados en modelos científicos.
5. Coñecer algunhas das principais aplicacións científicas en diferentes actividades profesionais.
6. Comprender as aportacións da Ciencia e a Tecnoloxía para a conservación, preservación e protección dos recursos naturais, incorporando ferramentas de prevención que fundamenten un uso sostible dos recursos.
7. Coñecer os diferentes tipos de axentes contaminantes, provenientes da actividade industrial, agrícola ou de produción de enerxía , valorando o impacto medioambiental que producen.
8. Comprender o concepto de I+D+i valorando súa importancia para a fabricación de novos materiais ou produtos, deseño de novos procesos, sistemas de produción así como da súa mellora tecnolóxica.
9. Coñecer a evolución de la I+D+i, así como os organismos que a fomentan, seus últimos logros e a incidencia que ten na mellora da competitividade dos distintos sectores produtivos, sobre todo os existentes no noso entorno.
10. Aplicar las Tecnoloxías da Información e a Comunicación para a busca da información e para recoller, seleccionar, procesar e presentar a información obtida, así como para o manexo de programas de experimentación e experimentos asistidos por ordenador.
11. Utilizar estratexias que lle permitan seleccionar, integrar e utilizar os coñecementos e procedementos adquiridos á hora de entender seu entorno cotián desde unha perspectiva científica.

2. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN DOS CONTIDOS

FISICA E QUIMICA 2º ESO

Avaliación	UNIDADES DIDACTICAS		Ref. Libro de texto	Temporalización		Probas Avaliación
	Bloque	Contido		Mes	Sesions	
1ª AVALIACION	B1	Bloque 1. A actividade científica				
	B1.1	Método científico: etapas	Tema 0	Setembro	2	X
	B1.2	Utilización das tecnoloxías da información e da comunicación.			2	
	B1.3	Aplicacións da ciencia á vida cotiá e á sociedade.			2	
	B1.4	Medida de magnitudes. Sistema Internacional de Unidades.		Outubro	3	X
	B1.5	Traballo no laboratorio.			3	X
	B1.6	Procura e tratamento de información			3	
	B2	Bloque 2. A materia				
	B2.1	Propiedades da materia.	Tema 1	Outubro	2	X
	B2.2	Aplicacións dos materiais			3	
	B2.3	Estados de agregación. Cambios de estado. Modelo cinético-molecular.	Tema 2	Novembro	4	X
	B2.4	Leis dos gases.			4	X
	B2.5	Substancias puras e mesturas			3	X
	B2.6	Mesturas de especial interese: disolucións acuosas, aliaxes e coloides.	Tema 1	Decembro	3	
B2.7	Métodos de separación de mesturas	5			X	
2ª AVALIACION	B3	Bloque 3. Os cambios				
	B3.1	Cambios físicos e cambios químicos	Tema 3	Xaneiro	2	X
	B3.2	Reacción química			4	X
	B3.3	A química na sociedade e o ambiente			2	
	B4	Bloque 4. O movemento e as forzas				
	B4.1	Forzas: efectos	Tema 4	Febreiro	3	X
	B4.2	Velocidade media			3	X
	B4.3	Velocidade instantánea e aceleración			3	X
	B4.4	Máquinas simples.			3	X
	B4.5	O rozamento e os seus efectos.		Marzo	3	X
B4.6	Forza gravitatoria.	4			X	
B4.7	Estrutura do Universo.	3				
B4.8	Velocidade da luz.	3			X	
3ª AVALIACION	B5	Bloque 5. Enerxía				
	B5.1	Enerxía: unidades.	Tema 5	Abril	4	X
	B5.2	Tipos de enerxía			3	X
	B5.3	Transformacións da enerxía.			3	
	B5.4	Conservación da enerxía	Tema 6	Maio	5	
	B5.5	Enerxía térmica. Calor e temperatura.			4	X
	B5.6	Escalas de temperatura			4	X
	B5.7	Uso racional da enerxía.			3	
	B5.8	Efectos da enerxía térmica.	Tema 7	Xuño	2	X
	B5.9	Fontes de enerxía			3	X
B5.10	Aspectos industriais da enerxía	2				

FISICA E QUIMICA 3º ESO

Avaliación	UNIDADES DIDACTICAS		Ref. Libro de texto	Temporalización		Probas Avaliación
	Bloque	Contido		Mes	Sesions	
1ª AVALIACION	B1	Bloque 1. A actividade científica				
	B1.1	Método científico: etapas	Tema 0	Setembro	1	X
	B1.2	Utilización das tecnoloxías da información e da comunicación.			1	
	B1.3	Aplicacións da ciencia á vida cotiá e á sociedade.			1	
	B1.4	Medida de magnitudes. Sistema Internacional de Unidades.. Notación científica		Outubro	2	X
	B1.5	Erros			1	X
	B1.6	Traballo no laboratorio.			2	X
	B1.7	Procura e tratamento de información			1	
	B1.8	Proxecto de investigación		2		
	B2	Bloque 2. A materia				
	B2.1	Estrutura atómica. Modelos atómicos	Tema 1	Novembro	2	X
	B2.2	Isótopos			1	X
	B2.3	Aplicacións dos isótopos..			1	
	B2.4	Sistema periódico dos elementos.	Tema 2	Decembro	2	X
	B2.5	Unións entre átomos: moléculas e cristais			2	X
	B2.6	Masas atómicas e moleculares.			2	X
	B2.7	Elementos e compostos de especial interese con aplicacións industriais, tecnolóxicas e biomédicas.			1	
	B2.8	Formulación e nomenclatura de compostos binarios seguindo as normas IUPAC.			3	X
2ª AVALIACION	B3	Bloque 3. Os cambios				
	B3.1	Reacción química	Tema 3	Xaneiro	2	X
	B3.2	Cálculos estequiométricos sinxelos			3	X
	B3.3	Lei de conservación da masa			2	X
	B3.4	Velocidade de reacción.		Febreiro	2	X
	B3.5	A química na sociedade e o ambiente			1	
	B4	Bloque 4. O movemento e as forzas				
	B4.1	Carga eléctrica	Tema 4	Febreiro	2	X
	B4.2	Forza eléctrica			2	X
	B4.3	Imáns. Forza magnética		Marzo	1	
	B4.4	Electroimán			3	X
	B4.5	Experimentos de Oersted e Faraday.			3	X
B4.6	Forzas da natureza.	2				
3ª AVALIACION	B5	Bloque 5. Enerxía				
	B5.1	Fontes de enerxía.	Tema 6	Abril	3	X
	B5.2	Uso racional da enerxía.			3	
	B5.3	Electricidade e circuitos eléctricos. Lei de Ohm.	Tema 5	Maio	3	X
	B5.4	Transformacións da enerxía.	Tema 6		3	X
	B5.5	Dispositivos electrónicos de uso frecuente			2	
	B5.6	Tipos de enerxía.	Xuño	3	X	
	B5.7	Transformacións da enerxía.		3	X	
B5.8	Aspectos industriais da enerxía.	2				

FISICA E QUIMICA 4º ESO

Avaliación	UNIDADES DIDACTICAS		Ref. Libro de texto	Temporalización		Probas Avaliación
	Bloque	Contido		Mes	Sesions	
1ª AVALIACION	B1	Bloque 1. A actividade científica				
	B1.1	Investigación científica	Tema 1	Setembro	1	
	B1.2	Magnitudes escalares e vectoriais			2	X
	B1.3	Magnitudes fundamentais e derivadas. Ecuación de dimensións.			3	X
	B1.4	Erros na medida		Outubro	3	X
	B1.5	Expresión de resultados			2	X
	B1.6	Análise dos datos experimentais			2	X
	B1.7	Tecnoloxías da información e da comunicación no traballo científico			2	
	B1.8	Proxecto de investigación		3		
	B2	Bloque 2. A materia				
	B2.1	Modelos atómicos	Tema 2	Novembro	2	X
	B2.2	Sistema periódico e configuración electrónica.			3	X
	B2.3	Enlace químico: iónico, covalente e metálico.	Tema 3		4	X
	B2.4	Forzas intermoleculares			3	X
	B2.5	Formulación e nomenclatura de compostos inorgánicos segundo as normas da IUPAC	Tema 4	Decembro	3	X
	B2.6	Introdución á química orgánica.			6	X
2ª AVALIACION	B3	Bloque 3. Os cambios				
	B3.1	Reaccións e ecuacións químicas	Tema 5	Xaneiro	3	X
	B3.2	Mecanismo, velocidade e enerxía das reaccións.			2	
	B3.3	Cantidade de substancia: mol			3	X
	B3.4	Concentración molar		Febreiro	3	X
	B3.5	Cálculos estequiométricos			5	X
	B3.6	Reaccións de especial interese.			3	X
	B4	Bloque 4. O movemento e as forzas				
	B4.1	Movemento. Movementsos rectilíneo uniforme, rectilíneo uniformemente acelerado e circular uniforme.	Tema 7	Marzo	5	X
	B4.2	Natureza vectorial das forzas	Tema 8		2	
B4.3	Leis de Newton	4			X	
B4.4	Forzas de especial interese: peso, normal, rozamento e centrípeta.	3			X	
3ª AVALIACION	B4.5	Lei da gravitación universal	Tema 9	Abril	6	X
	B4.6	Presión			4	X
	B4.7	Principios da hidrostática	Tema 10	Maio	4	X
	B4.8	Física da atmosfera			3	
	B5	A Enerxía				
	B5.1	Enerxías cinética e potencial. Enerxía mecánica. Principio de conservación	Tema 11	Maio	4	X
	B5.2	Formas de intercambio de enerxía: traballo e calor.		Xuño	3	X
	B5.3	Traballo e potencia			4	X
	B5.4	Efectos da calor sobre os corpos	Tema 12		3	X
B5.5	Máquinas térmicas.			3		

CIENCIAS APLICADAS Á ACTIVIDADE PROFESIONAL 4º ESO

Avaliación	UNIDADES DIDACTICAS	Ref. Libro	Temporalización	Probas

			de texto			Avaliación
	Bloque	Contido		Mes	Sesions	
	B1	Bloque 1. Técnicas instrumentais básicas				
1ª AVALIACION	B1.1	Organización do laboratorio: materiais e normas de seguridade e hixiene.	Tema 0	Setembro	3	x
	B1.2	Aplicación do método científico aos traballos de laboratorio.			3	x
	B1.3	Utilización de ferramentas das tecnoloxías da información e da comunicación para o traballo experimental do laboratorio.	Tema 2	Outubro Novembro	2	
	B1.4	Técnicas de experimentación en física, química, bioloxía e xeoloxía.			7	
	B1.5	Técnicas e procedementos de desinfección de materiais en distintos sectores		7		
	B1.6	Análise da aplicación da ciencia en campos profesionais directamente relacionadas con Galicia.		Novembro	2	
		B2	Bloque 2. Aplicacións da ciencia na conservación ambiental			
	B2.1	Contaminación: concepto e tipos	Tema 3	Decembro	9	x
2ª AVALIACION	B2.2	Contaminación atmosférica: orixe, tipos e efectos.	Tema 4	Xaneiro	4	x
	B2.3	Contaminación do solo	Tema 6		3	x
	B2.4	Contaminación da auga	Tema 2		3	x
	B2.5	Contaminación nuclear.	Tema 6	Febreiro	3	x
	B2.6	Análise sobre o uso da enerxía nuclear			4	
	B2.7	Xestión dos residuos.		4	x	
	B2.8	Normas básicas e experimentais sobre química ambiental.		Practicas	Marzo	8
	B2.9	Xestión do planeta e desenvolvemento sustentable.	Tema 3	2		x
	B2.10	Importancia das campañas de sensibilización sobre o ambiente. Aplicación no contorno máis próximo.		2		
		B3	Bloque 3. Investigación, desenvolvemento e innovación (I+D+i)			
3ª AVALIACION	B3.1	Concepto de investigación, desenvolvemento e innovación, e etapas do ciclo I+D+i.	Tema 8	Abril	4	x
	B3.2	Tipos de innovación. Importancia para a sociedade.			4	
	B3.3	Papel das administracións e dos organismos estatais e autonómicos no fomento da I+D+i		Maio	4	x
	B3.4	Principias liñas de I+D+i actuais para o sector industrial.			4	x
	B3.5	Utilización de ferramentas das tecnoloxías da información e da comunicación no ciclo de investigación e desenvolvemento.			5	
		B4	Proxecto de investigación			
	B4.1	Método científico. Elaboración de hipóteses, e a súa comprobación e argumentación a partir da experimentación ou a observación	Tema 7	Xuño	4	x
	B4.2	Artigo científico. Fontes de divulgación científica.			4	x
	B4.3	Proxecto de investigación: organización. Participación e colaboración respectuosa no traballo individual e en equipo. Presentación de conclusións.			4	

3.- RELACIONAR ASPECTOS CURRICULARES PARA CADA UNIDADE

FISICA E QUMICA 2º ESO

Estándares de aprendizaxe avaliados /Indicadores de logro	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación	Temas transversais

AVALIACION	Identif. contidos	Identific Estándar	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualific.	Instrumentos						Temas transversais							
							Prob .esc.	Prob oral	Trab ind	Trab grup	Cad Cla	Rúb (2)	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
1	B1.1	FQB1.1.1	CAA/CCL/CMCCT	Formula, de forma guiada, hipóteses para explicar fenómenos cotiáns, utilizando teorías e modelos científicos sinxelos	50%	5%			75%				25%	X	X					
	B1.2	FQB1.1.2	CCL/CMCCT	Registra observacións e datos de maneira organizada e rigorosa, e comunica oralmente e por escrito utilizando esquemas, gráficos e táboas.	100%	10%			60%	30%			10%		X					
	B1.3	FQB1.2.1	CCEC/CMCCT	Relaciona a investigación científica con algunha aplicación tecnolóxica sinxela na vida cotiá.	20%	5%			20%				80%				X			
	B1.4	FQB1.3.1	CMCCT	Establece relacións entre magnitudes e unidades utilizando, preferentemente, o Sistema Internacional de Unidades para expresar os resultados.	100%	20%	70%						30%							
		FQB1.3.2	CSIEE/CMCCT	Realiza medicións prácticas de magnitudes físicas da vida cotiá empregando o material e os instrumentos apropiados, e expresa os resultados correctamente no Sistema Internacional de Unidades.	80%	15%			30%	40%			30%							
	B1.5	FQB1.4.1	CMCCT/CCL	Recoñece e identifica os símbolos máis frecuentes utilizados na etiquetaxe de produtos químicos e instalacións, interpretando o seu significado.	50%	5%	80%	20%												
		FQB1.4.2	CMCCT	Identifica material e instrumentos básicos de laboratorio e coñece a súa forma de utilización para a realización de experiencias, respectando as normas de seguridade e identificando actitudes e medidas de actuación preventivas.	70%	10%	80%	20%												
	B1.6	FQB1.5.1	CAA/CCL/CMCCT	Selecciona e comprende de forma guiada información relevante nun texto de divulgación científica, e transmite as conclusións obtidas utilizando a linguaxe oral e escrita con propiedade.	70%	5%			10%				90%	X						
		FQB1.5.2	CAA/CD/CSC	Identifica as principais características ligadas á fiabilidade e á obxectividade do fluxo de información existente en internet e outros medios dixitais.	60%	10%			50%				50%				X			
	B1.1	FQB1.6.1	CAA/CCEC/CCL CD/CMCCT/CSIEE	Realiza pequenos traballos de investigación sobre algún tema obxecto de estudo, aplicando o método científico e utilizando as TIC para a procura e a selección de información e presentación de conclusións	50%	5%			80%				20%							
	B1.2																			
	B1.4																			
	B1.5																			
	B1.6	FQB1.6.2	CAA/CSC/CSIEE	Participa, valora, xestiona e respecta o traballo individual e en equipo.	80%	10%							100%							X
	B2.1	FQB2.1.1	CMCCT	Distingue entre propiedades xerais e propiedades características da materia, e utiliza estas últimas para a caracterización de substancias.	20%	2%	90%		10%											
		FQB2.1.2	CMCCT	Relaciona propiedades dos materiais do contorno co uso que se fai deles	30%	3%		80%					20%							
		FQB2.1.3	CMCCT	Describe a determinación experimental do volume e da masa dun sólido, realiza as medidas correspondentes e calcula a súa densidade.	100%	10%	60%			40%										
	B2.3	FQB2.2.1	CMCCT	Xustifica que unha substancia pode presentarse en distintos estados de agregación dependendo das condicións de presión e temperatura en que se ache.	100%	10%	50%						50%							
FQB2.2.2		CMCCT	Explica as propiedades dos gases, os líquidos e os sólidos.	80%	10%	90%						10%		X						
FQB2.2.3		CMCCT	Describe os cambios de estado da materia e aplícaos á interpretación de fenómenos cotiáns.	70%	5%	80%						20%								
FQB2.2.4		CMCCT	Deduca a partir das gráficas de quecemento dunha substancia os seus puntos de fusión e ebulición, e identifícaa utilizando as táboas de datos necesarias.	100%	15%	70%		20%				10%								
B2.4	FQB2.3.1	CMCCT	Xustifica o comportamento dos gases en situacións cotiáns, en relación co modelo cinético-molecular.	80%	5%			30%				70%								
	FQB2.3.2	CAA/CMCCT	Interpreta gráficas, táboas de resultados e experiencias que relacionan a presión, o volume e a temperatura dun gas, utilizando o modelo cinético-molecular e as leis dos gases.	100%	15%	40%		20%				40%								
B2.5	FQB2.4.1	CMCCT	Distingue e clasifica sistemas materiais de uso cotián en substancias puras e mesturas, e especifica neste último caso se se trata de mesturas homoxéneas, heteroxéneas ou coloides.	80%	5%	70%						30%								
	FQB2.4.2	CMCCT	Identifica o disolvente e o soluto ao analizar a composición de mesturas homoxéneas de especial interese.	100%	10%	80%						20%								
	FQB2.4.3	CCL/CMCCT	Realiza experiencias sinxelas de preparación de disolucións, describe o procedemento seguido e o material utilizado, determina a concentración e exprésaa en gramos/litro.	80%	5%				70%			30%								
B2.7	FQB2.5.1	CAA/CMCCT/CSIEE	Deseña métodos de separación de mesturas segundo as propiedades características das substancias que as compoñen, describe o material de laboratorio adecuado e leva a cabo o proceso.	50%	5%				70%			30%								

FISICA E QUIMICA 2º ESO

Estándares de aprendizaxe avaliados /Indicadores de logro	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación	Temas transversais

AVALIACIÓN	Identif. contidos	Identific Estándar	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualific.	Instrumentos						Temas transversais									
							Prob .esc.	Prob oral	Trab ind	Trab grup	Cad Cla	Rúb (2)	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV		
2	B3.1 B3.2	FQB3.1.1	CMCCT	Distingue entre cambios físicos e químicos en accións da vida cotiá en función de que haxa ou non formación de novas substancias.	50%	10%			70%				30%									
		FQB3.1.2	CCL/CMCCT	Describe o procedemento de realización de experimentos sinxelos nos que se poña de manifesto a formación de novas substancias e recoñece que se trata de cambios químicos.	20%	15%		20%					80%									
		FQB3.1.3	CMCCT	Leva a cabo no laboratorio reaccións químicas sinxelas.	20%	15%				90%				10%								
	B3.2	FQB3.2.1	CMCCT	Identifica os reactivos e os produtos de reaccións químicas sinxelas interpretando a representación esquemática dunha reacción química.	100%	30%	80%						20%									
	B3.3	FQB3.3.1	CMCCT	Clasifica algúns produtos de uso cotián en función da súa procedencia natural ou sintética.	30%	10%	30%						70%									
		FQB3.3.2	CMCCT/CSC	Identifica e asocia produtos procedentes da industria química coa súa contribución á mellora da calidade de vida das persoas.	30%	10%			70%				30%								X	
	B3.3	FQB3.4.1	CMCCT/CSC/CSIEE	Propón medidas e actitudes, a nivel individual e colectivo, para mitigar os problemas ambientais de importancia global	10%	10%			10%				90%								X	
	B4.1 B4.2	FQB4.1.1	CMCCT	En situacións da vida cotiá, identifica as forzas que interveñen e relaciónas cos seus correspondentes efectos na deformación ou na alteración do estado de movemento dun corpo	70%	5%			70%				30%									
		FQB4.1.2	CMCCT	Establece a relación entre o alongamento producido nun resorte e as forzas que produciron eses alongamentos, e describe o material para empregar e o procedemento para a súa comprobación experimental.	50%	3%				70%			30%									
		FQB4.1.3	CMCCT	Establece a relación entre unha forza e o seu correspondente efecto na deformación ou na alteración do estado de movemento dun corpo.	50%	2%		20%					80%									
		FQB4.1.4	CMCCT	Describe a utilidade do dinamómetro para medir a forza elástica e rexistra os resultados en táboas e representacións gráficas, expresando o resultado experimental en unidades do Sistema Internacional.	50%	3%	40%			30%			30%									
		B4.3	FQB4.2.1	CAA/CD/CMCCT	Determina, experimentalmente ou a través de aplicacións informáticas, a velocidade media dun corpo, interpretando o resultado	50%	2%			50%				50%				X				
			FQB4.2.2	CMCCT	Realiza cálculos para resolver problemas cotiáns utilizando o concepto de velocidade media.	100%	15%	90%						10%								
		B4.4 B4.5	FQB4.3.1	CMCCT	Deduce a velocidade media e instantánea a partir das representacións gráficas do espazo e da velocidade en función do tempo.	50%	5%	70%						30%								
			FQB4.3.2	CMCCT	Xustifica se un movemento é acelerado ou non a partir das representacións gráficas do espazo e da velocidade en función do tempo	50%	5%	70%						30%								
		B4.6	FQB4.4.1	CMCCT	Interpreta o funcionamento de máquinas mecánicas simples considerando a forza e a distancia ao eixe de xiro, e realiza cálculos sinxelos sobre o efecto multiplicador da forza producido por estas máquinas.	50%	5%	70%						30%								
		B4.7	FQB4.5.1	CMCCT	Analiza os efectos das forzas de rozamento e a súa influencia no movemento dos seres vivos e os vehículos.	70%	5%	60%						40%								
	B4.8	FQB4.6.1	CMCCT	Relaciona cualitativamente a forza de gravidade que existe entre dous corpos coas súas masas e a distancia que os separa.	100%	15%	50%			40%			10%	X								
		FQB4.6.2	CMCCT	Distingue entre masa e peso calculando o valor da aceleración da gravidade a partir da relación entre esas dúas magnitudes.	100%	15%	90%						10%									
		FQB4.6.3	CMCCT	Recoñece que a forza de gravidade mantén os planetas xirando arredor do Sol, e á Lúa arredor do noso planeta, e xustifica o motivo polo que esta atracción non leva á colisión dos dous corpos.	70%	10%			70%				30%									
B4.9 B4.10	FQB4.7.1	CMCCT	Relaciona cuantitativamente a velocidade da luz co tempo que tarda en chegar á Terra desde obxectos celestes afastados e coa distancia á que se atopan eses obxectos, interpretando os valores obtidos.	40%	5%	30%		60%				10%										
B4.1 B4.8	FQB4.8.1	CCL/CD/CMCCT CSIEE	Realiza un informe, empregando as tecnoloxías da información e da comunicación, a partir de observacións ou da procura guiada de información sobre a forza gravitatoria e os fenómenos asociados a ela.	20%	5%			70%				30%		X		X						

FISICA E QUIMICA 2º ESO

Estándares de aprendizaxe avaliados /Indicadores de logro	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación	Temas transversais

AVALIACIÓN	Identif. contidos	Identific Estándar	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualific.	Instrumentos						Temas transversais							
							Prob .esc.	Prob oral	Trab ind	Trab grup	Cad Cla	Rúb (2)	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
3	B5.1	FQB5.1.1	CMCCT	Argumenta que a enerxía pode transferirse, almacenarse ou disiparse, pero non crearse nin destruírse, utilizando exemplos	50%	5%	10%		20%				70%	X						
		FQB5.1.2	CMCCT	Recoñece e define a enerxía como unha magnitude e exprésaa na unidade correspondente do Sistema Internacional.	100%	20%	60%						40%							
	B5.2 B5.3 B5.4	FQB5.2.1	CMCCT	Relaciona o concepto de enerxía coa capacidade de producir cambios, e identifica os tipos de enerxía que se poñen de manifesto en situacións cotiás, explicando as transformacións dunhas formas noutras.	80%	5%	30%		40%				30%							
	B5.5 B5.6 B5.7	FQB5.3.1	CMCCT	Explica o concepto de temperatura en termos do modelo cinético-molecular, e diferencia entre temperatura, enerxía e calor	100%	15%	40%						60%							
		FQB5.3.2	CMCCT	Recoñece a existencia dunha escala absoluta de temperatura e relaciona as escalas celsius e kelvin.	100%	20%	70%						30%							
		FQB5.3.3	CAA/CMCCT/CSC	Identifica os mecanismos de transferencia de enerxía recoñecéndoo en situacións cotiás e fenómenos atmosféricos, e xustifica a selección de materiais para edificios e no deseño de sistemas de quecemento.	70%	5%	70%						30%							
	B5.8	FQB5.4.1	CMCCT	Explica o fenómeno da dilatación a partir dalgunha das súas aplicacións como os termómetros de líquido, xuntas de dilatación en estruturas, etc.	70%	5%	70%						30%		X					
		FQB5.4.2	CMCCT	Explica a escala celsius establecendo os puntos fixos dun termómetro baseado na dilatación dun líquido volátil.	70%	10%	90%						10%		X					
		FQB5.4.3	CMCCT	Interpreta cualitativamente fenómenos cotiás e experiencias nos que se poña de manifesto o equilibrio térmico asociándoo coa igualación de temperaturas.	50%	5%			70%				30%							
	B5.9 B5.10	FQB5.5.1	CCL/CMCCT/CSC	Recoñece, describe e compara as fontes renovables e non renovables de enerxía, analizando con sentido crítico o seu impacto ambiental.	50%	10%	50%						50%							X

FISICA E QUIMICA 3º ESO

Estándares de aprendizaxe avaliados /Indicadores de logro	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación	Temas transversais

AVALIACIÓN	Identif. contidos	Identific Estándar	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualific.	Instrumentos						Temas transversais							
							Prob .esc.	Prob oral	Trab ind	Trab grup	Cad Cla	Rúb (2)	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
1	B1.1	FQB1.1.1	CAA/CMCCT	Formula hipóteses para explicar fenómenos cotiáns utilizando teorías e modelos científicos.	50%	5%			20%				80%		X					
	B1.2	FQB1.1.2	CCL/CMCCT	Rexistra observacións, datos e resultados de maneira organizada e rigorosa, e comunicaos oralmente e por escrito, utilizando esquemas, gráficos, táboas e expresións matemáticas.	80%	10%	30%						70%							
	B1.3	FQB1.2.1	CAA/CCEC/CMCCT	Relaciona a investigación científica coas aplicacións tecnolóxicas na vida cotiá	20%	5%			50%				50%				X			
	B1.4	FQB1.3.1	CMCCT	Establece relacións entre magnitudes e unidades, utilizando preferentemente o Sistema Internacional de Unidades e a notación científica para expresar os resultados correctamente	100%	20%	90%						10%							
	B1.5	FQB1.3.2	CAA/CMCCT	Realiza medicións prácticas de magnitudes físicas da vida cotiá empregando o material e instrumentos apropiados, e expresa os resultados correctamente no Sistema Internacional de Unidades.	80%	15%			80%				20%							
	B1.6																			
	B1.6	FQB1.4.1	CMCCT	Identifica material e instrumentos básicos de laboratorio e coñece a súa forma de utilización para a realización de experiencias, respectando as normas de seguridade e identificando actitudes e medidas de actuación preventivas.	90%	20%	70%						10%							
	B1.7	FQB1.5.1	CAA/CCL/CMCCT	Selecciona, comprende e interpreta información salientable nun texto de divulgación científica, e transmite as conclusións obtidas utilizando a linguaxe oral e escrita con propiedade	70%	5%			70%				30%	X						
	B1.2	FQB1.5.2	CD/CSC	Identifica as principais características ligadas á fiabilidade e á obxectividade do fluxo de información existente en internet e noutros medios dixitais.	60%	5%			70%				30%				X			
	B1.1	FQB1.6.1	CAA/CCL/CD/CMCCT /CSIEE	Realiza pequenos traballos de investigación sobre algún tema obxecto de estudo aplicando o método científico, e utilizando as TIC para a procura e a selección de información e presentación de conclusións	50%	10%			60%				40%							
	B1.2																			
	B1.4	FQB1.6.2	CSIEE/CSC	Participa, valora, xestiona e respecta o traballo individual e en equipo.	50%	5%			10%				90%							
	B1.5																			
	B1.6	FQB2.1.1	CMCCT/CCEC	Representa o átomo, a partir do número atómico e o número másico, utilizando o modelo planetario.	100%	10%	90%						10%							
	B1.8																			
	B2.1	FQB2.1.2	CMCCT	Describe as características das partículas subatómicas básicas e a súa localización no átomo.	90%	10%	80%						20%							
	B2.1	FQB2.1.3	CMCCT	Relaciona a notación ${}^A_Z X$ co número atómico e o número másico, determinando o número de cada tipo de partículas subatómicas básicas..	100%	15%	90%						10%							
	B2.2	FQB2.2.1	CMCCT/CSC	Explica en que consiste un isótopo e comenta aplicacións dos isótopos radioactivos, a problemática dos residuos orixinados e as solucións para a súa xestión.	90%	10%	60%		30%				10%	X						
B2.3																				
B2.4	FQB2.3.1	CMCCT	Xustifica a actual ordenación dos elementos en grupos e períodos na táboa periódica.	80%	10%	40%						60%								
	FQB2.3.2	CMCCT	Relaciona as principais propiedades de metais, non metais e gases nobres coa súa posición na táboa periódica e coa súa tendencia a formar ións, tomando como referencia o gas nobre máis próximo.	90%	5%	50%						50%								
B2.5	FQB2.4.1	CMCCT	Explica o proceso de formación dun ión a partir do átomo correspondente, utilizando a notación adecuada para a súa representación	100%	10%	90%						10%								
	B2.6	FQB2.4.2	CMCCT	Explica como algúns átomos tenden a agruparse para formar moléculas interpretando este feito en substancias de uso frecuente, e calcula as súas masas moleculares.	90%	5%	90%					10%								
B2.7	FQB2.5.1	CMCCT	Recoñece os átomos e as moléculas que compoñen substancias de uso frecuente, e clasificaas en elementos ou compostos, baseándose na súa fórmula química.	100%	3%	80%						20%								

FISCA E QUIMICA 3º ESO

Estándares de aprendizaxe avaliados /Indicadores de logro	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación	Temas transversais

AVALIACIÓN	Identif. contidos	Identific Estándar	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualific.	Instrumentos						Temas transversais						
							Prob .esc.	Prob oral	Trab ind	Trab grup	Cad Cla	Rúb (2)	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC
1	B2.7	FQB2.5.2	CAA/CCL/CD CMCCT/CSIEE	Presenta, utilizando as TIC, as propiedades e aplicacións dalgún elemento ou composto químico de especial interese a partir dunha procura guiada de información bibliográfica e dixital.	50%	2%			70%				30%				X		
	B2.8	FQB2.6.1	CCL/CMCCT	Utiliza a linguaxe química para nomear e formular compostos binarios seguindo as normas IUPAC.	90%	20%	100%												
2	B3.1	FQB3.1.1	CMCCT	Representa e interpreta unha reacción química a partir da teoría atómico-molecular e a teoría de colisións.	100%	20%	90%						10%						
	B3.2 B3.3	FQB3.2.1	CMCCT	Recoñece os reactivos e os produtos a partir da representación de reaccións químicas sinxelas, e comproba experimentalmente que se cumpre a lei de conservación da masa	100%	20%	90%						10%						
		FQB3.2.2	CMCCT	Realiza os cálculos estequiométricos necesarios para a verificación da lei de conservación da masa en reaccións químicas sinxelas	80%	15%	90%						10%						
	B3.4	FQB3.3.1	CMCCT	Propón o desenvolvemento dun experimento sinxelo que permita comprobar o efecto da concentración dos reactivos na velocidade de formación dos produtos dunha reacción química, e xustifica este efecto en termos da teoría de colisións.	20%	5%			60%				40%				X		
		FQB3.3.2	CMCCT	Interpreta situacións cotiás en que a temperatura inflúe significativamente na velocidade da reacción.	70%	15%	20%		30%				50%						
	B3.5	FQB3.4.1	CMCCT/CSC	Describe o impacto ambiental do dióxido de carbono, os óxidos de xofre, os óxidos de nitróxeno e os CFC e outros gases de efecto invernadoiro, en relación cos problemas ambientais de ámbito global.	50%	15%		20%	40%				40%						X
		FQB3.4.2	CMCCT/CSC	Defende razoadamente a influencia que o desenvolvemento da industria química tivo no progreso da sociedade, a partir de fontes científicas de distinta procedencia	50%	10%			40%				60%						X
	B4.1 B4.2	FQB4.1.1	CMCCT	Explica a relación entre as cargas eléctricas e a constitución da materia, e asocia a carga eléctrica dos corpos cun exceso ou defecto de electróns.	50%	15%	90%						10%						
		FQB4.1.2	CCEC/CMCCT	Relaciona cualitativamente a forza eléctrica que existe entre dous corpos coa súa carga e a distancia que os separa, e establece analogías e diferenzas entre as forzas gravitatoria e eléctrica.	100%	20%	90%						10%						
	B4.1	FQB4.2.1	CMCCT	Xustifica razoadamente situacións cotiás nas que se poñan de manifesto fenómenos relacionados coa electricidade estática	20%	5%	10%		20%				70%						
	B4.3	FQB4.3.1	CMCCT	Recoñece fenómenos magnéticos identificando o imán como fonte natural do magnetismo, e describe a súa acción sobre distintos tipos de substancias magnéticas	70%	10%	90%						10%						
		FQB4.3.2	CMCCT/CSIEE	Constrúe un compás elemental para localizar o norte empregando o campo magnético terrestre, e describe o procedemento seguido para facelo.	50%	10%			40%				60%						
B4.4 B4.5	FQB4.4.1	CMCCT	Comproba e establece a relación entre o paso de corrente eléctrica e o magnetismo, construindo un electroimán.	80%	10%				80%			20%							
	FQB4.4.2	CD/CMCCT	Reproduce os experimentos de Oersted e de Faraday no laboratorio ou mediante simuladores virtuais, deducindo que a electricidade e o magnetismo son dúas manifestacións dun mesmo fenómeno.	80%	15%				80%			20%							
B4.6	FQB4.5.1	CCL/CD/CMCCT/CSIEE	Realiza un informe, empregando as TIC, a partir de observacións ou busca guiada de información que relacione as forzas que aparecen na natureza e os fenómenos asociados a elas.	50%	15%			90%				10%				X			

FISCA E QUIMICA 3º ESO

Estándares de aprendizaxe avaliados /Indicadores de logro	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación	Temas transversais

AVALIACIÓN	Identif. contidos	Identific Estándar	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualific.	Instrumentos						Temas transversais								
							Prob .esc.	Prob oral	Trab ind	Trab grup	Cad Cla	Rúb (2)	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	
3	B5.1	FQB5.1.1	CMCCT/CSC	Compara as principais fontes de enerxía de consumo humano a partir da distribución xeográfica dos seus recursos e os efectos ambientais.	40%	5%	30%						70%								
		FQB5.1.2	CCL/CMCCT	Analiza o predominio das fontes de enerxía convencionais fronte ás alternativas, e argumenta os motivos polos que estas últimas aínda non están suficientemente explotadas.	50%	3%	20%							80%							
	B5.2	FQB5.2.1	CMCCT/CSIEE	Interpreta datos comparativos sobre a evolución do consumo de enerxía mundial, e propón medidas que poidan contribuír ao aforro individual e colectivo.	20%	2%		40%						60%							
	B5.3	FQB5.3.1	CMCCT	Explica a corrente eléctrica como cargas en movemento a través dun condutor	90%	5%	90%							10%	X						
		FQB5.3.2	CMCCT	Comprende o significado das magnitudes eléctricas de intensidade de corrente, diferenza de potencial e resistencia, e relacións entre si empregando a lei de Ohm	100%	10%	90%							10%							
		FQB5.3.3	CMCCT	Distingue entre condutores e illantes, e recoñece os principais materiais usados como tales.	100%	10%	90%							10%							
	B5.4 B5.3	FQB5.4.1	CMCCT	Describe o fundamento dunha máquina eléctrica na que a electricidade se transforma en movemento, luz, son, calor, etc., mediante exemplos da vida cotiá, e identifica os seus elementos principais.	70%	5%	70%							30%							
		FQB5.4.2	CMCCT/CAA	Constrúe circuitos eléctricos con diferentes tipos de conexións entre os seus elementos, deducindo de forma experimental as consecuencias da conexión de xeradores e receptores en serie ou en paralelo.	70%	5%				90%				10%							
		FQB5.4.3	CMCCT	Aplica a lei de Ohm a circuitos sinxelos para calcular unha das magnitudes involucradas a partir das outras dúas, e expresa o resultado en unidades do Sistema Internacional	100%	10%	90%							10%							
		FQB5.4.4	CD/CMCCT	Utiliza aplicacións virtuais interactivas para simular circuitos e medir as magnitudes eléctricas.	50%	2%			60%					40%			X				
	B5.3 B5.5	FQB5.5.1	CMCCT	Asocia os elementos principais que forman a instalación eléctrica típica dunha vivenda cos compoñentes básicos dun circuito eléctrico..	20%	3%			70%					30%							
		FQB5.5.2	CMCCT	Comprende o significado dos símbolos e das abreviaturas que aparecen nas etiquetas de dispositivos eléctricos	40%	5%														X	
		FQB5.5.3	CMCCT	Identifica e representa os compoñentes máis habituais nun circuito eléctrico (condutores, xeradores, receptores e elementos de control) e describe a súa correspondente función	70%	15%	90%							10%							
		FQB5.5.4	CMCCT	Recoñece os compoñentes electrónicos básicos e describe as súas aplicacións prácticas e a repercusión da miniaturización do microchip no tamaño e no prezo dos dispositivos	50%	10%			40%					60%							
	B5.4 B5.6 B5.7	FQB5.6.1	CMCCT	Describe o proceso polo que distintas fontes de enerxía se transforman en enerxía eléctrica nas centrais eléctricas, así como os métodos de transporte e almacenaxe desta.	50%	10%	80%							20%							

FISCA E QUIMICA 4º ESO

Estándares de aprendizaxe disponibles /Indicadores de logro	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación	Temas transversais

AVALIACIÓN	Identif. contidos	Identific. Estándar	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualific.	Instrumentos						Temas transversais								
							Prob .esc.	Prob oral	Trab ind	Trab grup	Cad Cla	Rúb (2)	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	
1	B1.1	FQB1.1.1	CMCCT/CSC/CCL/CCEC	Describe feitos históricos relevantes nos que foi definitiva a colaboración de científicos/as de diferentes áreas de coñecemento	50%	5%	80%						20%					X			
		FQB1.1.2	CCL/CMCCT/CAA/CD/CSIEE	Argumenta con espírito crítico o grao de rigor científico dun artigo ou dunha noticia, analizando o método de traballo e identificando as características do traballo científico	30%	5%		60%					30%								
	B1.1	FQB1.2.1	CMCCT/CAA	Distingue entre hipóteses, leis e teorías, e explica os procesos que corroboran unha hipótese e a dotan de valor científico	90%	10%	80%						20%								
	B1.2	FQB1.3.1	CMCCT	Identifica unha determinada magnitude como escalar ou vectorial e describe os elementos que definen esta última.	100%	15%							10%								
	B1.3	FQB1.4.1	CMCCT	Comproba a homoxeneidade dunha fórmula aplicando a ecuación de dimensións aos dous membros.	80%	10%	70%						30%								
	B1.4	FQB1.5.1	CMCCT	Calcula e interpreta o erro absoluto e o erro relativo dunha medida coñecido o valor real.	100%	15%	90%						10%								
	B1.4 B1.5	FQB1.6.1	CMCCT	Calcula e expresa correctamente o valor da medida, partindo dun conxunto de valores resultantes da medida dunha mesma magnitude, utilizando as cifras significativas adecuadas..	100%	15%	90%						10%								
	B1.5 B1.6	FQB1.7.1	CMCCT	Representa graficamente os resultados obtidos da medida de dúas magnitudes relacionadas inferindo, de ser o caso, se se trata dunha relación lineal, cuadrática ou de proporcionalidade inversa, e deducindo a fórmula	90%	10%	90%						10%								
	B1.7 B1.8	FQB1.8.1	CMCCT/CAA/CCL/CD/CSIEE/CSC/CCEC	Elabora e defende un proxecto de investigación sobre un tema de interese científico, empregando as TIC.	50%	5%			90%				10%				X	X			
	B1.1	FQB1.9.1	CMCCT/CAA/CCL/CD/CSIEE/CSC/CCEC	Realiza de xeito cooperativo ou colaborativo algunhas tarefas propias da investigación científica: procura de información, prácticas de laboratorio ou pequenos proxectos de investigación..	50%	5%		70%	20%				10%				X				
		FQB1.9.2	CMCCT/CAA/CCL/CD/CSIEE/CSC/CCEC	Realiza de xeito cooperativo ou colaborativo algunhas tarefas propias da investigación científica utilizando as TIC.	50%	5%		90%					10%				X				
	B2.1	FQB2.1.1	CMCCT/CCEC	Compara os modelos atómicos propostos ao longo da historia para interpretar a natureza íntima da materia, interpretando as evidencias que fixeron necesaria a evolución destes.	70%	3%	60%						40%								
		FQB2.1.2	CMCCT/CD	Utiliza as TIC ou aplicacións interactivas para visualizar a representación da estrutura da materia nos diferentes modelos atómicos.	50%	2%		60%					30%				X				
	B2.2	FQB2.2.1	CMCCT	Establece a configuración electrónica dos elementos representativos a partir do seu número atómico para deducir a súa posición na táboa periódica, os seus electróns de valencia e o seu comportamento químico.	100%	10%	90%						10%								
		FQB2.2.2	CMCCT	Distingue entre metais, non metais, semimetais e gases nobres, e xustifica esta clasificación en función da súa configuración electrónica.	80%	3%	70%						30%				x				
	B2.2	FQB2.3.1	CMCCT	Escribe o nome e o símbolo dos elementos químicos, e sitúalos na táboa periódica.	80%	5%	60%						40%								
	B2.2 B2.3	FQB2.4.1	CMCCT	Utiliza a regra do octeto e diagramas de Lewis para predicir a estrutura e a fórmula dos compostos iónicos e covalentes.	100%	10%	90%						10%								
		FQB2.4.2	CMCCT	Interpreta a información que ofrecen os subíndices da fórmula dun composto segundo se trate de moléculas ou redes cristalinas	100%	10%	90%						10%								
	B2.3 B2.4	FQB2.5.1	CMCCT	Explica as propiedades de substancias covalentes, iónicas e metálicas en función das interaccións entre os seus átomos ou as moléculas.	80%	5%	80%						20%								
		FQB2.5.2	CMCCT	Explica a natureza do enlace metálico utilizando a teoría dos electróns libres, e relaciónaa coas propiedades características dos metais.	80%	5%	80%						20%								
FQB2.5.3		CMCCT/CAA/CSIEE	Deseña e realiza ensaios de laboratorio que permitan deducir o tipo de enlace presente nunha substancia descoñecida	50%	2%			80%				20%									
B2.4	FQB2.6.1	CMCCT/CCL	Nomea e formula compostos inorgánicos ternarios, seguindo as normas da IUPAC	90%	10%	90%						10%									

FISCA E QUIMICA 4º ESO

Estándares de aprendizaxe avaliados /Indicadores de logro Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación Temas transversais

AVALIACIÓN	Identif. contidos	Identific Estándar	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualific.	Instrumentos						Temas transversais							
							Prob .esc.	Prob oral	Trab ind	Trab grup	Cad Cla	Rúb (2)	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
1	B2.5	FQB2.7.1	CMCCT	Xustifica a importancia das forzas intermoleculares en substancias de interese biolóxico.	50%	5%	50%		40%				10%							
		FQB2.7.2	CMCCT	Relaciona a intensidade e o tipo das forzas intermoleculares co estado físico e os puntos de fusión e ebulición das substancias covalentes moleculares, interpretando gráficos ou táboas que conteñan os datos necesarios	100%	5%	80%						20%							
	B2.6	FQB2.8.1	CMCCT	Explica os motivos polos que o carbono é o elemento que forma maior número de compostos.	50%	3%	30%						70%							
		FQB2.8.2	CMCCT	Analiza as formas alotrópicas do carbono, relacionando a estrutura coas propiedades.	50%	2%	30%						70%							
	B2.6	FQB2.9.1	CMCCT	Identifica e representa hidrocarburos sinxelos mediante a súa fórmula molecular, semidesenvolvida e desenvolvida.	90%	5%	90%						10%							
		FQB2.9.2	CMCCT	Deduce, a partir de modelos moleculares, as fórmulas usadas na representación de hidrocarburos.	80%	5%		50%					50%							
		FQB2.9.3	CMCCT	Describe as aplicacións de hidrocarburos sinxelos de especial interese.	30%	5%			70%				30%							
B2.6	FQB2.10.1	CMCCT	Recoñece o grupo funcional e a familia orgánica a partir da fórmula de alcohois, aldehidos, cetonas, ácidos carboxílicos, ésteres e aminas.	70%	5%	70%						30%								
2	B3.1 B3.2	FQB3.1.1	CMCCT	Interpreta reaccións químicas sinxelas utilizando a teoría de colisións, e deduce a lei de conservación da masa.	70%	5%	90%						10%							
	B3.2	FQB3.2.1	CMCCT	Predí o efecto que sobre a velocidade de reacción teñen a concentración dos reactivos, a temperatura, o grao de división dos reactivos sólidos e os catalizadores.	80%	5%	70%						30%							
		FQB3.2.2	CD/CMCCT	Analiza o efecto dos factores que afectan a velocidade dunha reacción química, sexa a través de experiencias de laboratorio ou mediante aplicacións virtuais interactivas nas que a manipulación das variables permita extraer conclusións.	50%	10%			80%				20%			X				
	B3.2	FQB3.3.1	CMCCT	Determina o carácter endotérmico ou exotérmico dunha reacción química analizando o signo da calor de reacción asociada	100%	10%	90%						10%							
	B3.3	FQB3.4.1	CMCCT	Realiza cálculos que relacionen a cantidade de substancia, a masa atómica ou molecular e a constante do número de Avogadro.	100%	10%	90%						10%							
	B3.4 B3.5	FQB3.5.1	CMCCT	Interpreta os coeficientes dunha ecuación química en termos de partículas e moles e, no caso de reaccións entre gases, en termos de volumes.	100%	10%	90%						10%							
		FQB3.5.2	CMCCT	Resolve problemas, realizando cálculos estequiométricos, con reactivos puros e supondo un rendemento completo da reacción, tanto se os reactivos están en estado sólido como se están en disolución.	100%	10%	90%						10%							
	B3.6	FQB3.6.1	CMCCT	Utiliza a teoría de Arrhenius para describir o comportamento químico de ácidos e bases.	80%	10%	70%						30%							
		FQB3.6.2	CMCCT	Establece o carácter ácido, básico ou neutro dunha disolución utilizando a escala de pH.	80%	5%	90%						10%							
	B3.6	FQB3.7.1	CMCCT/CSIEE	Deseña e describe o procedemento de realización dunha volumetría de neutralización entre un ácido forte e unha base forte, e interpreta os resultados.	80%	5%				80%			20%							
		FQB3.7.2	CMCCT/CSIEE	Planifica unha experiencia e describe o procedemento para seguir no laboratorio que demostre que nas reaccións de combustión se produce dióxido de carbono mediante a detección deste gas.	70%	5%				80%			20%							
		FQB3.7.3	CMCCT/CAA	Realiza algunhas experiencias de laboratorio nas que teñan lugar reaccións de síntese, combustión ou neutralización.	70%	5%				80%			20%							
	B3.6	FQB3.8.1	CMCCT	Describe as reaccións de síntese industrial do amoníaco e do ácido sulfúrico, así como os usos destas substancias na industria química.	50%	5%			30%				70%							
FQB3.8.2		CMCCT/CSC	Valora a importancia das reaccións de combustión na xeración de electricidade en centrais térmicas, na automoción e na respiración celular.	50%	3%			40%				60%						X		
FQB3.8.3		CMCCT	Describe casos concretos de reaccións de neutralización de importancia biolóxica e industrial.	50%	2%			50%				50%								

FISCA E QUIMICA 4º ESO

Estándares de aprendizaxe avaliados /Indicadores de logro

Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación

Temas transversais

AVALIACIÓN	Identif. contidos	Identific Estándar	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualific.	Instrumentos						Temas transversais							
							Prob .esc.	Prob oral	Trab ind	Trab grup	Cad Cla	Rúb (2)	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
2	B4.1	FQB4.1.1	CMCCT	Representa a traxectoria e os vectores de posición, desprazamento e velocidade en distintos tipos de movemento, utilizando un sistema de referencia.	70%	2%	80%						20%							
	B4.1	FQB4.2.1	CMCCT	Clasifica tipos de movementos en función da súa traxectoria e a súa velocidade.	100%	2%	90%						10%							
		FQB4.2.2	CMCCT	Xustifica a insuficiencia do valor medio da velocidade nun estudo cualitativo do movemento rectilíneo uniformemente acelerado (MRUA), e razoa o concepto de velocidade instantánea.	80%	2%		80%					20%							
	B4.1	FQB4.3.1	CMCCT	Deduce as expresións matemáticas que relacionan as variables nos movementos rectilíneo uniforme (MRU), rectilíneo uniformemente acelerado (MRUA) e circular uniforme (MCU), así como as relacións entre as magnitudes lineais e angulares.	80%	3%	70%						30%							
	B4.1	FQB4.4.1	CMCCT	Resolve problemas de movemento rectilíneo uniforme (MRU), rectilíneo uniformemente acelerado (MRUA) e circular uniforme (MCU), incluíndo movemento de graves, tendo en conta valores positivos e negativos das magnitudes, e expresar o resultado en unidades do Sistema Internacional.	100%	3%	90%						10%							
		FQB4.4.2	CMCCT/CSC	Determina tempos e distancias de freada de vehículos e xustifica, a partir dos resultados, a importancia de manter a distancia de seguridade na estrada.	100%	3%	90%						10%							X
		FQB4.4.3	CMCCT	Argumenta a existencia do vector aceleración en calquera movemento curvilíneo e calcula o seu valor no caso do movemento circular uniforme.	80%	2%	70%						30%							
	B4.1	FQB4.5.1	CMCCT	Determina o valor da velocidade e a aceleración a partir de gráficas posición-tempo e velocidade-tempo en movementos rectilíneos	80%	2%	70%						30%							
		FQB4.5.2	CMCCT/CSIEE/CD/CCL/CAA/CSC	Deseña, describe e realiza individualmente ou en equipo experiencias no laboratorio ou empregando aplicacións virtuais interactivas, para determinar a variación da posición e a velocidade dun corpo en función do tempo, e representa e interpreta os resultados obtidos.	60%	1%			70%				30%				X			
	B4.2	FQB4.6.1	CMCCT	Identifica as forzas implicadas en fenómenos cotiáns nos que hai cambios na velocidade dun corpo..	50%	2%			90%				10%							
	B4.3 B4.4	FQB4.6.2	CMCCT	Representa vectorialmente o peso, a forza normal, a forza de rozamento e a forza centrípeta en casos de movementos rectilíneos e circulares.	100%	3%		90%					10%							
	B4.3 B4.4	FQB4.7.1	CMCCT	Identifica e representa as forzas que actúan sobre un corpo en movemento nun plano tanto horizontal como inclinado, calculando a forza resultante e a aceleración..	100%	3%	90%						10%							
	B4.3 B4.4	FQB4.8.1	CMCCT	Interpreta fenómenos cotiáns en termos das leis de Newton.	70%	1%			60%				40%							
		FQB4.8.2	CMCCT	Deduce a primeira lei de Newton como consecuencia do enunciado da segunda lei.	60%	1%			70%				30%							
		FQB4.8.3	CMCCT	Representa e interpreta as forzas de acción e reacción en situacións de interacción entre obxectos.	80%	2%			70%				10%							
B4.4 B4.5	FQB4.9.1	CMCCT	Xustifica o motivo polo que as forzas de atracción gravitatoria só se poñen de manifesto para obxectos moi masivos, comparando os resultados obtidos de aplicar a lei da gravitación universal ao cálculo de forzas entre distintos pares de obxectos.	70%	2%			80%				20%								
	FQB4.9.2	CMCCT	Obtén a expresión da aceleración da gravidade a partir da lei da gravitación universal relacionando as expresións matemáticas do peso dun corpo e a forza de atracción gravitatoria.	50%	3%	90%						10%								
3	B4.5	FQB4.10.1	CMCCT	Razo a o motivo polo que as forzas gravitatorias producen nalgúns casos movementos de caída libre e noutros casos movementos orbitais.	70%	3%			80%			20%								
	B4.5	FQB4.11.1	CMCCT/CSC	Describe as aplicacións dos satélites artificiais en telecomunicacións, predición meteorolóxica, posicionamento global, astronomía e cartografía, así como os riscos derivados do lixo espacial que xeran.	50%				70%			30%								

FISCA E QUIMICA 4º ESO

Estándares de aprendizaxe avaliados /Indicadores de logro	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación	Temas transversais

AVALIACIÓN	Identif. contidos	Identific Estándar	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualific.	Instrumentos						Temas transversais								
							Prob .esc.	Prob oral	Trab ind	Trab grup	Cad Cla	Rúb (2)	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	
3	B4.6	FQB4.12.1	CMCCT	Interpreta fenómenos e aplicacións prácticas nas que se pon de manifesto a relación entre a superficie de aplicación dunha forza e o efecto resultante.	50%	1%			60%				40%								
		FQB4.12.2	CMCCT	Calcula a presión exercida polo peso dun obxecto regular en distintas situacións nas que varía a superficie en que se apoia; compara os resultados e extrae conclusións.	50%	2%			70%				30%								
	B4.7 B4.8	FQB4.13.1	CMCCT	Xustifica razoadamente fenómenos en que se poña de manifesto a relación entre a presión e a profundidade no seo da hidrosfera e a atmosfera..	50%	2%			70%				30%								
		FQB4.13.2	CMCCT	Explica o abastecemento de auga potable, o deseño dunha presa e as aplicacións do sifón, utilizando o principio fundamental da hidrostática.	50%	2%			70%				30%								
		FQB4.13.3	CMCCT	Resolve problemas relacionados coa presión no interior dun fluído aplicando o principio fundamental da hidrostática.	80%	3%	90%						20%								
		FQB4.13.4	CMCCT	Analiza aplicacións prácticas baseadas no principio de Pascal, como a prensa hidráulica, o elevador, ou a dirección e os freos hidráulicos, aplicando a expresión matemática deste principio á resolución de problemas en contextos prácticos.	100%	3%	90%						10%								
		FQB4.13.5	CMCCT	Predí a maior ou menor flotabilidade de obxectos utilizando a expresión matemática do principio de Arquímedes, e verifica experimentalmente nalgún caso.	70%	3%	10%			70%			20%								
	B4.7 B4.8	FQB4.14.1	CMCCT/CD	Comproba experimentalmente ou utilizando aplicacións virtuais interactivas a relación entre presión hidrostática e profundidade en fenómenos como o paradoxo hidrostático, o tonel de Arquímedes e o principio dos vasos comunicantes.	70%	3%			60%				40%			X					
		FQB4.14.2	CMCCT/CCEC	Interpreta o papel da presión atmosférica en experiencias como o experimento de Torricelli, os hemisferios de Magdeburgo, recipientes invertidos onde non se derrama o contido, etc., inferindo o seu elevado valor..	60%	3%				60%			40%								
		FQB4.14.3	CMCCT	Describe o funcionamento básico de barómetros e manómetros, e xustifica a súa utilidade en diversas aplicacións prácticas.	50%	1%			80%				20%								
	B4.8	FQB4.15.1	CMCCT	Relaciona os fenómenos atmosféricos do vento e a formación de frentes coa diferenza de presións atmosféricas entre distintas zonas.	50%	1%			80%				20%								
		FQB4.15.2	CMCCT	Interpreta os mapas de isóbaras que se amosan no prognóstico do tempo, indicando o significado da simboloxía e os datos que aparecen nestes.	50%	2%			80%				20%								
	B5.1 B5.2	FQB5.1.1	CMCCT	Resolve problemas de transformacións entre enerxía cinética e potencial gravitatoria, aplicando o principio de conservación da enerxía mecánica.	100%	15%	90%						10%								
		FQB5.1.2	CMCCT	Determina a enerxía disipada en forma de calor en situacións onde diminúe a enerxía mecánica.	50%	5%			70%				30%								
	B5.2	FQB5.2.1	CMCCT	Identifica a calor e o traballo como formas de intercambio de enerxía, distinguindo as acepcións coloquiais destes termos do seu significado científico.	50%	5%			70%				30%								
		FQB5.2.2	CMCCT	Recoñece en que condicións un sistema intercambia enerxía en forma de calor ou en forma de traballo.	80%	10%			70%				39%								
	B5.3	FQB5.3.1	CMCCT	Acha o traballo e a potencia asociados a unha forza, incluíndo situacións en que a forza forma un ángulo distinto de cero co desprazamento, e expresar o resultado nas unidades do Sistema Internacional ou noutras de uso común, como a caloría, o kWh e o CV	100%	10%	90%						10%								
	B5.2 B5.4	FQB5.4.1	CMCCT	Describe as transformacións que experimenta un corpo ao gañar ou perder enerxía, determinar a calor necesaria para que se produza unha variación de temperatura dada e para un cambio de estado, e representar graficamente estas transformacións.	100%	10%	90%						10%								
FQB5.4.2		CMCCT	Calcula a enerxía transferida entre corpos a distinta temperatura e o valor da temperatura final aplicando o concepto de equilibrio térmico.	100%	10%	90%						10%									

FISCA E QUIMICA 4º ESO

Estándares de aprendizaxe avaliados /Indicadores de logro Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación Temas transversais

AVALIACIÓN	Identif. contidos	Identific Estándar	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualific.	Instrumentos						Temas transversais						
							Prob .esc.	Prob oral	Trab ind	Trab grup	Cad Cla	Rúb (2)	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC
3	B5.2 B5.4	FQB5.4.3	CMCCT	Relaciona a variación da lonxitude dun obxecto coa variación da súa temperatura utilizando o coeficiente de dilatación lineal correspondente	90%	5%	90%					10%							
		FQB5.4.4	CAA/CMCCT	Determina experimentalmente calores específicos e calores latentes de substancias mediante un calorímetro, realizando os cálculos necesarios a partir dos datos empíricos obtidos.	100%	10%			90%			10%							
	B5.3 B5.5	FQB5.5.1	CMCCT	Explica ou interpreta, mediante ilustracións ou a partir delas, o fundamento do funcionamento do motor de explosión	50%	5%			70%			30%							
		FQB5.5.2	CMCCT/CAA/CD/CCL/CSC/CCEC	Realiza un traballo sobre a importancia histórica do motor de explosión e preséntao empregando as TIC.	50%	5%			90%			10%	X		X				
	B5.5	FQB5.6.1	CMCCT	Utiliza o concepto da degradación da enerxía para relacionar a enerxía absorbida e o traballo realizado por unha máquina térmica	80%	5%			60%			40%							
		FQB5.6.2	CMCCT/CD/CCL	Emprega simulacións virtuais interactivas para determinar a degradación da enerxía en diferentes máquinas, e expón os resultados empregando as TIC.	70%	5%			80%			20%				X			

CIENCIAS APLICADAS Á ACTIVIDADE PROFESIONAL
4º ESO

Estándares de aprendizaxe avaliados /Indicadores de logro	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación	Temas transversais

AVALIACION	Identif. contidos	Identific Estándar	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualific.	Instrumentos						Temas transversais							
							Prob .esc.	Prob oral	Trab ind	Trab grup	Cad Cla	Rúb (2)	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
1	B1.1	CAAB1.1.1	CMCCT/CAA	Determina o tipo de instrumental de laboratorio necesario segundo o tipo de traballo que vaia realizar.	80%	5%	80%						20%							
		CAAB1.2.1	CSC/CMCCT	Recoñece e cumpre as normas de seguridade e hixiene que rexen nos traballos de laboratorio.	90%	15%	80%						20%							X
	B1.1	CAAB1.3.1	CSIEE/CAA/CD	Recolle e relaciona datos obtidos por diversos medios, incluídas as tecnoloxías da información e da comunicación, para transferir información de carácter científico	70%	5%			70%				30%				X			
	B1.2	CAAB1.4.1	CMCCT/CAA	Determina e identifica medidas de volume, masa ou temperatura utilizando ensaios de tipo físico ou químico.	100%	15%				90%			10%							
	B1.3	CAAB1.5.1	CMCCT/CAA	Decide que tipo de estratexia práctica cómpre aplicar para a preparación dunha disolución concreta.	80%	15%				60%			40%					X		
	B1.4	CAAB1.6.1	CMCCT/CAA	Establece que tipo de técnicas de separación e purificación de substancias se debe utilizar nalgún caso concreto	100%	10%				80%			20%							
	B1.4 B1.5	CAAB1.7.1	CMCCT/CAA	Discrimina que tipos de alimentos conteñen diferentes biomoléculas	70%	10%	70%						30%							
	B1.5 B1.6	CAAB1.8.1	CMCCT/CAA	Describe técnicas e determina o instrumental axeitado para os procesos cotiáns de desinfección.	70%	10%			70%				30%							
	B1.7 B1.8	CAAB1.9.1	CMCCT/CAA/CSIEE	Resolve acerca de medidas de desinfección de materiais de uso cotián en distintos tipos de industrias ou de medios profesionais.	60%	5%				60%			40%							X
	B1.1	CAAB1.10.1	CMCCT/CAA	Relaciona procedementos instrumentais coa súa aplicación no campo industrial ou no de servizos.	50%	5%				50%			50%							
		CAAB1.11.1	CMCCT/CCEC	Sinala aplicacións científicas con campos da actividade profesional do seu contorno	60%	5%				70%			30%							
	B2.1	CAAB2.1.1	CMCCT/CSC	Utiliza o concepto de contaminación aplicado a casos concretos..	60%	5%				50%			50%							X
		CAAB2.2.1	CMCCT/CSC	Discrimina os tipos de contaminación da atmosfera, a súa orixe e os seus efectos.	100%	10%	90%						10%							X
	B2.2	CAAB2.2.2	CMCCT/CSC	Categoriza, recoñece e distingue os efectos ambientais da contaminación atmosférica máis coñecidos, como a chuvia ácida, o efecto invernadoiro, a destrución da capa de ozono ou o cambio global a nivel climático, e valora os seus efectos negativos para o equilibrio do planeta.	90%	10%	90%						10%							X
CAAB2.3.1		CMCCT/CSC	Relaciona os efectos contaminantes da actividade industrial e agrícola sobre o solo	70%	10%					90%		10%			X					
B2.2	CAAB2.4.1	CMCCT/CSIEE/CAA/CSC	Discrimina e identifica os axentes contaminantes da auga, coñece o seu tratamento e diseña algún ensaio sinxelo de laboratorio para a súa detección.	100%	10%	90%						10%								
B2.2 B2.3	CAAB2.5.1	CMCCT/CSC	Establece en que consiste a contaminación nuclear, analiza a xestión dos residuos nucleares e argumenta sobre os factores a favor e en contra do uso da enerxía nuclear.	90%	10%	90%						10%							X	
	CAAB2.6.1	CMCCT/CSC	Recoñece e distingue os efectos da contaminación radioactiva sobre o ambiente e a vida en xeral.	90%	10%			70%				30%							X	
B2.3 B2.4	CAAB2.7.1	CMCCT/CSC	Determina os procesos de tratamento de residuos e valora criticamente a súa recollida selectiva.	90%	10%	90%						10%							X	
	CAAB2.8.1	CMCCT/CSC	Argumenta os proles e os contras da recollida, da reciclaxe e da reutilización de residuos.	60%	5%				60%			40%							X	
	CAAB2.9.1	CMCCT/CSIEE	Formula ensaios de laboratorio para coñecer aspectos relacionados coa conservación ambiental.	70%	5%				70%			30%								

CIENCIAS APLICADAS Á ACTIVIDADE PROFESIONAL
4º ESO

Estándares de aprendizaxe avaliados /Indicadores de logro		Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación											Temas transversais										
AVALIACIÓN	Identif. contidos	Identif. Estándar	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualific.	Instrumentos							Temas transversais									
							Prob .esc.	Prob oral	Trab ind	Trab grup	Cad Cla	Rúb (2)	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV			
2	B2.10	CAAB2.10.1	CMCCT/CSC/CAA	Identifica e describe o concepto de desenvolvemento sustentable, e enumera posibles solucións ao problema da degradación ambiental	50%	5%			80%		20%												
	B2.11	CAAB2.11.1	CCL/CSC/CAA/CD	Aplica, xunto cos/coas compañeiros/as, medidas de control da utilización dos recursos, e implica niso o propio centro docente	50%	5%				50%			50%							X	X		
	B2.11	CAAB2.12.1	CCL/CSC/CAA/CD	Formula estratexias de sustentabilidade no contorno do centro docente.	50%	5%				50%			50%							X	X		
3	B3.1	CAAB3.1.1	CSIEE/CSC	Relaciona os conceptos de investigación, desenvolvemento e innovación. Contrasta as tres etapas do ciclo I+D+i	70%	10%			70%				30%										
	B3.2 B3.3	CAAB3.2.1	CSIEE/CSC	Recoñece tipos de innovación de produtos baseada na utilización de novos materiais, novas tecnoloxías, etc., que xorden para dar resposta a novas necesidades da sociedade	80%	20%			70%				30%										
		CAAB3.2.2	CSIEE/CSC	Enumera os organismos e as administracións que fomentan a I+D+i a nivel estatal e autonómico.	90%	25%			70%				30%										
	B3.4 B3.2	CAAB3.3.1	CSIEE/CSC/CCL	Precisa, analiza e argumenta como a innovación é ou pode ser un factor de recuperación económica dun país.	70%	10%			70%				30%										
		CAAB3.3.2	CSIEE	Enumera algunhas liñas de I+D+i actuais para as industrias químicas, farmacéuticas, alimentarias e enerxéticas.	70%	25%			70%				30%										
	B3.5	CAAB3.4.1	CAA/CD/CSIEE/CSC/	Recoñece a importancia das tecnoloxías da información e da comunicación no ciclo de investigación e desenvolvemento.	60%	15%			70%				30%										
	B4.1	CAAB4.1.1	CMCCT/CAA/CCL/CSIEE	Integra e aplica as destrezas propias dos métodos da ciencia.	80%	20%			90%				10%										
	B4.1	CAAB4.2.1	CMCCT/CAA/CCL/CD	Utiliza argumentos que xustifiquen as hipóteses que propón.	80%	20%			90%				10%										
	B4.2	CAAB4.3.1	CMCCT/CAA/CCL/CD	Utiliza fontes de información apoiándose nas tecnoloxías da información e da comunicación, para a elaboración e a presentación das súas investigacións.	70%	20%			90%				10%			X							
	B4.3	CAAB4.4.1	CAA/CSIEE/CSC	Participa, valora e respecta o traballo individual e en grupo.	70%	20%				90%			10%									X	
B4.3	CAAB4.5.1	CMCCT/CD/CSIEE/CCL	Deseña pequenos traballos de investigación sobre un tema de interese científico-tecnolóxico ou relativo a animais e/ou plantas, os ecosistemas do seu contorno ou a alimentación e a nutrición humanas, para a súa presentación e defensa na aula.	50%	10%			90%				50%											
	CAAB4.5.2	CCL	Expresa con precisión e coherencia as conclusións das súas investigacións, tanto verbalmente como por escrito.	50%	10%			90%		90%		10%											

4.METODOLOXIA

1.- Estratexias metodolóxicas

1. Aspectos xerais

- Partiremos da competencia inicial do alumnado
- Teremos en conta a diversidade: respectar os ritmos e estilos de aprendizaxe
- Potenciamos as metodoloxías activas:
 - Combinar traballo individual e cooperativo
- Enfoque orientado á realización de tarefas e resolución de problemas
- Uso habitual das TIC e do laboratorio
- Papel facilitador do profesor

2. Estratexias metodolóxicas

- Memorización comprensiva
- Indagación e investigación sobre documentos utilizando as TIC
- Análise de documentos, gráficos, táboas de datos
- Resolución de problemas
- Realización de practicas no laboratorio
- Simulacións utilizando as TIC

3. Secuenciación habitual de traballo na aula

Motivación:

- Presentación actividade co libro de texto, gráficos, textos, fotos, etc.

Información do profesor/a:

- Información básica para todo o alumnado
- Información complementaria para afondamento e ampliación

Traballo persoal

- Lectura e comprensión de textos
- Análise de documentos, pequenas investigación, etc.
- Resposta a preguntas
- Resolución de problemas
- Comentario de documentos, vídeos, imaxes, etc.
- Memorización comprensiva
- Realización das practicas de laboratorio

Avaliación:

- Exposicións orais
- Probas escritas
- Traballos individuais e en grupo
- Observación do traballo na aula

5.- AVALIACIÓN

1.- Agrupamentos

Non se contemplan

2. Tempos

Flexibles dependendo das necesidades do alumnado

3. Espazos

Aula , Laboratorio e Aula de TICS

4. Materiais

Libro de texto, Pizarra dixital, Recursos informáticos e material de laboratorio

5. Recursos didácticos

Libro de texto, Paxinas de consulta vía internet, Vídeos documentais...

1. Procedementos de avaliación inicial

Realizarase na segunda quincena de setembro

A unidade 0 cumpre a función de avaliación inicial. Volve pór o alumno en situación de aprendizaxe despois das vacacións de verán e fíxalle obxectivos de cara a unha nova etapa.

No caso de que o alumno teña unha avaliación inicial negativa tomarase as medidas oportunas para que o grado de consecución dos obxectivos sexa positivos

2. Procedemento avaliación continua

- As probas escritas realizaranse por cada unidade ou tema do libro de texto.
- As probas escritas levaran unha cualificación do 1 o 10 e contarán para un 80% da cualificación total. O 20% restante corresponde os traballos individuais, de grupo no laboratorio e á observación do traballo individual de cada alumno.
- En cada avaliación as cualificacións correspondentes a cada unidade farán media aritmética para a obtención da cualificación correspondente a avaliación
- Valoraranse Participación na aula, elaboración dos exercicios propostos, actitude, expresión oral e escrita.
- No caso de non superar unha avaliación farase unha proba escrita cos contidos mínimos, que considerárase superada cando a cualificación da mesma sexa 5 ou maior

3. Procedemento avaliación final

A avaliación final se realizara para os alumnos que superen as tres avaliacións cunha cualificación mínima de 5. Para a cualificación final realizarase unha media aritmética de as tres cualificacións obtidas nas tres avaliacións levadas a cabo durante o curso.

Os estándares a avaliar serán todos os que se tratarán durante o presente curso

4. Procedemento de avaliación extraordinaria

Realizarase unha proba escrita que constara de 10 preguntas entre cuestións teóricas e problemas. Cada un de eles levará a cualificación de un punto. Se ben a puntuación de cada cuestión farase en tramos de 0,25 segundo o grado de resolución da cuestión ou problema
Para superala haberá que ter unha cualificación de 5 ou superior

5. Procedemento de recuperación e avaliación de pendentos

Para o seguimento dos pendentos farase unha reunión mensual na que se lles asignaran traballos de recuperación que terán que entregar no mes seguinte. As avaliacións serán parciais e terán un eximen escrito correspondente os contidos de esa avaliación. Para a cualificación final se pondera a nota do eximen de avaliación e a dos traballos realizados, correspondendo un 80% ao eximen escrito e un 20% os traballos realizados. O exame escrito constara de 10 preguntas valoradas con un punto cada una. Para superala haberá que obter unha cualificación mínima de 5 puntos.

6.- OUTRAS AVALIACIÓN

1.- Avaliación da proceso de ensino e de práctica docente (Indicadores de logro)	Escala			
	1	2	3	4
Proceso de ensino:				
1.- O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado?				
2.- Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreza a aprendizaxe?				
3.- Conseguiuse motivar para conseguir a súa actividade intelectual e física?				
4.- Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado?				
5.- Contouse co apoio e implicación das familias no traballo do alumnado?				
6.- Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado?				
7.- Tomouse algunha medida curricular para atender al alumnado con NEAE?				
8- Tomouse algunha medida organizativa para atender al alumnado con NEAE?				
9.- Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado?				
10.- Usáronse distintos instrumentos de avaliación?				
11.- Dáse un peso real á observación do traballo na aula?				
12.- Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo?				
Práctica docente:				
1.- Como norma xeral fanase explicacións xerais para todo o alumnado				
2.- Ofrécese a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa?				
3.- Elabóranse actividades de distinta dificultade atendendo á diversidade				
4.- Elabóranse probas de avaliación de distinta dificultade para os alumnos con NEAE?				
5.- Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar?				
6.- Intercálase o traballo individual e en equipo?				
5.- Poténcianse estratexias de animación á lectura e de comprensión e expresión oral?				
6.- Incorporáanse ás TIC aos procesos de ensino - aprendizaxe				

7.- Préstase atención aos temas transversais vinculados a cada estándar?				
8.- Ofrécese ao alumnado de forma inmediata os resultados das probas/exames,etc?				
9.- Coméntase co alumnado os fallos máis significativos das probas /exames, etc?				
10.- Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus fallos?				
11.- Cal é o grao de implicación nas funcións de titoría e orientación do profesorado?				
12.- Realizáronse as ACS propostas e aprobadas?				
13.- As medidas de apoio, reforzo, etc establécense vinculadas aos estándares				
14.- Avaliase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación,... ?				

2.- Avaliación da programación didáctica

1.- Mecanismo revisión

A Programación didáctica terá unha periodicidade de revisión anual				
2.- Mecanismo, avaliación e modificación de programación didáctica En caso de desfaso poderán adoptarse medidas coma cambios na temporalización, eliminación ou inclusión de algún estándar a avaliar (Indicadores de logro)	Escala			
	1	2	3	4
1.- Diseñáronse unidades didácticas ou temas a partir dos elementos do currículo?				
2.- Secuenciáronse e temporalizáronse as unidades didácticas/temas/proxectos?				
3.- O desenvolvemento da programación respondeu á secunciación e temporalización?				
4.- Engadiuse algún contido non previsto á programación?				
5.- Foi necesario eliminar algún aspecto da programación prevista?				
6.- Secuenciáronse os estándares para cada unha das unidades/temas				
7.- Fixouse un grao mínimo de consecución de cada estándar para superar a materia?				
8.- Asignouse a cada estándar o peso correspondente na cualificación ?				
9.- Vinculouse cada estándar a un/varios instrumentos para a súa avaliación?				
10.- Asociouse con cada estándar os temas transversais a desenvolver?				
11.- Fixouse a estratexia metodolóxica común para todo o departamento?				
12.- Estableceuse a secuencia habitual de traballo na aula?				
13.- Son adecuados os materiais didácticos utilizados?				
14.- O libro de texto é adecuado, atractivo e de fácil manipulación para o alumnado?				
15.- Diseñouse un plan de avaliación inicial fixando as consecuencias da mesma?				
16.- Elaborouse unha proba de avaliación inicial a partir dos estándares?				
17.- Fixouse para o bacharelato un procedementos de acreditación de coñecementos previos?				
18.- Establecéronse pautas xerais para a avaliación continua: probas, exames, etc.				
19.- Establecéronse criterios para a recuperación dun exame e dunha avaliación				
20.- Fixáronse criterios para a avaliación final?				
21.- Establecéronse criterios para a avaliación extraordinaria?				
22.- Establecéronse criterios para o seguimento de materias pendentes?				
23.- Fixáronse criterios para a avaliación desas materias pendentes?				
24.- Elaboráronse os exames tendo en conta o valor de cada estándar?				

25.- Definíronse programas de apoio, recuperación, etc. vinculados aos estándares?				
26.- Leváronse a cabo as medidas específicas de atención ao alumnado con NEE?				
27.- Leváronse a cabo as actividades complementarias e extraescolares previstas?				
28.- Informouse ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos?				
29.- Informouse ás familias sobre os criterios de promoción? (Artº 21º, 5 do D.86/15)				
30.- Seguiuse e revisouse a programación ao longo do curso				
31.- Contribuíuse desde a materia ao plan de lectura do centro?				
32.- Usáronse as TIC no desenvolvemento da materia?				

Observacións:

6.- MEDIDAS DE ATENCION Á DIVERSIDADE

MEDIDAS ORDINARIAS

Medidas ordinarias	Medias extraordinarias
Organizativas	Curriculares
1. Adecuouse a estrutura organizativa do centro e/ou da aula para algún alumno/a ou grupo? a) Tempos diferenciado, horarios específicos, etc. Non b) Espazos diferenciados? Non c) Materiais e recursos didácticos diferenciados? Non 2. Faise algún desdoblamento de grupos? Si, fanse dos desdoblamentos correspondentes a 2º ESO e 3ª ESO 3. Faise algún reforzo educativo e/ou apoio de profesorado na aula? Non 4. Faise algún reforzo e/ou apoio fóra da/s aula/as a algún alumno/a? Non	1. Faise algunha adaptación metodolóxica para algún alumno/grupo como traballo colaborativo en grupos heteroxéneos, titoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos, etc.? Non 2. Adáptanse os tempos e/ou os instrumentos de avaliación para algún alumno/a? Non 3. Existe algún programa de reforzo en áreas instrumentais (LC/LG/MT) para alumnado de 1º e 2º da ESO? Non 4. Existe algún programa de recuperación de materias non instrumentais (2º ESO)? Non 5. Existe algún programa específico para alumnado

5. Faise algún reforzo e/ou apoio fóra da/s aula/as a algún alumno/a? Non 6. Que medidas se propoñen para o alumno enviado á aula de convivencia? Realización de tarefas encargadas polo profesor correspondente	repetidor da materia? Non 6. Aplicase ese programa específico personalizado para repetidores da materia?. Non

MEDIDAS EXTRAORDINARIAS

Medidas ordinarias	Medias extraordinarias
Organizativas	Curriculares
1. Canto alumnado recibe apoio por profesorado especialista en PT/AL? Ningún na materia de Física e Química 2. Existe algún grupo de adquisición das linguas (para alumnado estranxeiro)? Non 3. Existe algún grupo de adaptación da competencia curricular(Al. estranxeiro)? Non 4. Existe algunha outra medida organizativa: escolarización domiciliaria, escolarización combinada, etc.?	1. Existe algunha Adaptación Curricular na materia? ¿Cantas? Non 2. Foi autorizado para a materia algún agrupamento flexible/específico? Non 3. Existe algún Programa de Mellora do Aprendizaxe e Rendemento (PMAR)? Non 4. Flexibilizouse para algún alumno/a o período de escolarización? Non 5. Describir o protocolo de coordinación co profesorado que comparte co titular da materia, os reforzos, apoios, adaptación, etc. (Coordinación cos PT/AL/Outro profesorado de apoio/profesorado agrupamento/ etc

Non	Non

7.- ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

No presente curso planéanse dúas saídas:

- Visita a casa das ciencias na Coruña, para os cursos de 2º e 3º da ESO
- Visita a Domus na Coruña para o curso de 4º da ESO

8.- DATOS DO DEPARTAMENTO

Materia	Curso	Grupos	Profesor/a
Física e Química	2º ESO	A	Roberto Prado Espiñeira
Física e Química	3º ESO	A	Roberto Prado Espiñeira
Física e Química	4º ESO	A	Roberto Prado Espiñeira
Ciencias aplicadas a actividade profesional	4º ESO	A	Roberto Prado Espiñeira

9.- ACCIONS PREVISTAS DE ACORDO CO PROXECTO LECTOR

O feito de incluír a lectura dentro da programación do Departamento de Física e Química faise coa idea de desenvolver un Plan Individual de Lectura en cada curso de Secundaria no que se imparte esta materia, de modo que, a través dun asesoramento individualizado do proceso lector, se atenda ao nivel dispar de competencia lectora de cada alumno e alumna e aos seus gustos temáticos.

Así, e no sentido de fomento da lectura, cada trimestre proporase unha lectura fácil e graduada en Ciencia, segundo o nivel que presente cada alumno e alumna. Deste xeito, cada un deles lerá, alomenos, tres libros ao ano, diferentes aos dos demais. A avaliación desas lecturas levarase a cabo mediante un resumo na súa lingua materna sobre a historia que se conta.

Para 2º da ESO as lecturas recomendadas serán:

1º Trimestre **La tragedia de la Luna.** Isaac Asimov

2º Trimestre **La física en la vida cotidiana.** Alberto Rojo

3ª Trimestre **Esas funestas fuerzas.** Arnold, Nick

Para 3ª da ESO as lecturas recomendades serán:

1º Trimestre **Viaje Alucinante.** Isaac Asimov

2º Trimestre **La clave secreta del universo.** Lucy & Stephen Hawking

3ª Trimestre **¡Física sí! La física está en lo cotidiano.** M. A. Queiruga Dios

Para 4ª da ESO as lecturas recomendades serán:

1º Trimestre **Moléculas en una exposición.** Emsley, J.

2º Trimestre **Historia de la energía nuclear.** Isaac Asimov

3ª Trimestre **Una breve historia de casi todo.** BRYSON, Bill

No caso da materia de Ciencias aplicadas á actividade profesional o longo do curso, realizarán unha análise crítico de artigos periodísticos nos que se recolle información sobre o cambio climático, desastres naturais, xestión do auga e residuos,.. Estes análises incluírán unha parte de comprensión lectora e outra de valoración do exposto

10.- ACCIÓNS PREVISTAS DE ACORDO CO PLAN DE INTEGRACIÓN DAS TICS

No contexto actual de innovación e de desenvolvemento das tecnoloxías da información e da comunicación, é impensable que o alumnado non se forme para ser competente no seu dominio. E este debe abordarse dende calquera materia. Por iso, e porque a utilización de recursos dixitais para a aprendizaxe é inherente a esta materia, propóñense algunhas actividades para fomentar o seu uso e axudar aos alumnos e alumnas a acadar a competencia en tratamento da información e a dixital.

Esas actividades levaranse a cabo tanto na aula de referencia coma na aula de informática, e consistirán na busca de información pertinente, na consulta de diferentes webs de ciencia, na visualización de vídeos de contido científico relacionados coa materia, na utilización de simulacións existentes na web para os diversos fenómenos científicos..., e outras que vaian xurdindo segundo as características e as necesidades que presente o alumnado.

O grupo de 2º de ESO disporán neste curso de equipamento ABALAR, polo que a integración das TICS será nestes casos máis doada e continua.